

2025/435

3.3.2025

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2025/435,

annettu 28 päivänä helmikuuta 2025,

Euroopan rauhanrahastosta rahoitettavasta avustustoimenpiteestä Montenegron asevoimien tukemiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 41 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvoston päätöksellä (YUTP) 2021/509 ⁽¹⁾ on perustettu Euroopan rauhanrahasto, jäljempänä 'rauhanrahasto', jonka avulla jäsenvaltiot rahoittavat unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla toteuttamia toimia rauhan säilyttämiseksi, konfliktien ehkäisemiseksi ja kansainvälisen turvallisuuden lujittamiseksi perussopimuksen 21 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla. Päätöksen (YUTP) 2021/509 1 artiklan 2 kohdan nojalla rauhanrahastoa käytetään rahoittamaan erityisesti avustustoimenpiteitä, kuten toimia, joilla lujitetaan kolmansien valtioiden sekä alueellisten ja kansainvälisten järjestöjen sotilaallisiin ja puolustusasioihin liittyviä valmiuksia.
- (2) Unioni hyväksyi 21 päivänä maaliskuuta 2022 strategisen kompassin tavoitteenaan olla vahvempi ja suorituskykyisempi turvallisuuden tuottaja, myös lisäämällä rauhanrahaston käyttöä kumppaneiden sotilas- ja puolustusvoimavarojen tukemiseen.
- (3) Unionin ja sen jäsenvaltioiden johtajat kehottivat 13 päivänä joulukuuta 2023 Länsi-Balkanin johtajia kuullen antamassaan Brysselin julistuksessa unionia jatkamaan yhteistyötä alueen kanssa sen puolustuskykyjen ja -valmiuksien kehittämiseksi edelleen, myös rauhanrahaston avulla.
- (4) Unioni on sitoutunut tiiviiseen suhteeseen tukeakseen vahvaa, riippumatonta ja vaurasta Montenegroa vuonna 2007 allekirjoitetun ja vuonna 2010 voimaan tulleen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen sekä vuonna 2012 aloitettujen liittymisneuvottelujen pohjalta.
- (5) Unioni tunnustaa Montenegron osallistumisen unionin yhteiseen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan (YTPP), mukaan lukien sen osallistuminen YTPP-operaatioihin.
- (6) Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja vastaanotti 18 päivänä joulukuuta 2023 Montenegrolta pyynnön, että unioni avustaisi Montenegron asevoimia keskeisen kaluston hankinnassa reaaliaikaisen tuen antamiseksi vaativissa sääolosuhteissa sekä CBRN (kemiallinen, biologinen, säteily ja ydinaineet) -puolustuksen ja taisteluolosuhteissa tapahtuvan etsinnän ja pelastuksen keskeisen kaluston hankinnassa.
- (7) Avustustoimenpiteet on määrä toteuttaa ottaen huomioon päätöksessä (YUTP) 2021/509 vahvistetut periaatteet ja vaatimukset, erityisesti noudattaen neuvoston yhteistä kantaa 2008/944/YUTP ⁽²⁾, sekä rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti.
- (8) Neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut suojelemaan, edistämään ja toteuttamaan ihmisoikeuksia, perusvapauksia ja demokratian periaatteita sekä lujittamaan oikeusvaltiota ja hyvää hallintotapaa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan, ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja kansainvälisen oikeuden, erityisesti ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, mukaisesti,

⁽¹⁾ Neuvoston päätös (YUTP) 2021/509, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, Euroopan rauhanrahaston perustamisesta ja päätöksen (YUTP) 2015/528 kumoamisesta (EUVL L 102, 24.3.2021, s. 14).

⁽²⁾ Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Perustaminen, tavoitteet, soveltamisala ja kesto

1. Perustetaan Montenegroa, jäljempänä 'tuensaaja', hyödyttävä Euroopan rauhanrahastosta, jäljempänä 'rauhanrahasto', rahoitettava avustustoimenpide, jäljempänä 'avustustoimenpide'.
 2. Avustustoimenpiteen tavoitteet ovat seuraavat:
 - a) osaltaan vahvistaa Montenegron asevoimien valmiuksia kansallisen turvallisuuden, vakauden ja häiriönsietokyvyn parantamiseksi puolustusallalla unionin Montenegroa koskevan yleisen toimintapolitiikan mukaisesti;
 - b) parantaa Montenegron asevoimien operatiivista tehokkuutta liikkuvuuden, ohjattavuuden ja suojaamisen osalta, lisätä yhdenmukaisuutta unionin standardien kanssa, parantaa yhteentoimivuutta ja siten parantaa siviiliväestön suojelua kriiseissä ja hätätilanteissa;
 - c) vahvistaa Montenegron valmiuksia osallistua unionin yhteisen turvallisuus- ja puolustuspoltiikan operatioihin.
 3. Edellä 2 kohdassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi avustustoimenpiteellä rahoitetaan seuraavantyyppistä kalustoa, jota ei ole suunniteltu tappavan voiman aikaansaamiseen:
 - a) kalusto reaaliaikaisen tuen antamiseksi äärimmäisissä sääolosuhteissa;
 - b) kalusto CBRN (kemiallinen, biologinen, säteily ja ydinaineet) -puolustusta varten;
 - c) kalusto taisteluolosuhteissa tapahtuvaa etsintää ja pelastusta varten.
- Avustustoimenpiteellä rahoitetaan myös niihin liittyviä tarvikkeita ja palveluja, mukaan lukien tarvittaessa tekninen koulutus.
4. Avustustoimenpiteen kesto on 36 kuukautta tämän päätöksen hyväksymispäivästä.

2 artikla

Rahoitusjärjestelyt

1. Avustustoimenpiteeseen liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje on 6 000 000 euroa.
2. Kaikkia menoja hallinnoidaan päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti.

3 artikla

Järjestelyt tuensaajan kanssa

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', toteuttaa tuensaajan kanssa tarvittavat järjestelyt sen varmistamiseksi, että tuensaaja noudattaa tällä päätöksellä vahvistettuja vaatimuksia ja ehtoja edellytyksenä avustustoimenpiteen mukaisen tuen antamiselle.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä, joilla tuensaaja velvoitetaan varmistamaan, että
 - a) avustustoimenpiteellä tuetut Montenegron asevoimien yksiköt noudattavat asiaankuuluvaa kansainvälistä oikeutta, erityisesti ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta;
 - b) kaikkea avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta käytetään asianmukaisesti ja tehokkaasti niihin tarkoituksiin, joita varten se on annettu;
 - c) kaikkea avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta huolletaan riittävästi sen käyttökuntoisuuden ja operatiivisen käytettävyyden varmistamiseksi omaisuuden elinkaaren aikana;

d) avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta ei menetetä eikä siirretä ilman päätöksen (YUTP) 2021/509 nojalla perustetun rahastokomitean suostumusta muille kuin kyseisissä järjestelyissä yksilöidylle henkilöille tai yhteisöille sen elinkaaren lopussa.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä avustustoimenpiteen mukaisen tuen keskeyttämisestä ja lopettamisesta, jos tuensaajan todetaan rikkoneen 2 kohdassa vahvistettuja velvoitteita.

4 artikla

Täytäntöönpano

1. Korkea edustaja on vastuussa tämän päätöksen täytäntöönpanon varmistamisesta päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen ja rauhanrahastosta rahoitettavia avustustoimenpiteitä varten tarvittavien toimenpiteiden ja valvonnan arvioimista ja määrittämisestä koskevan yhdenmisen menetelmäkehityksen mukaisesti.

2. Edellä 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen toimien täytäntöönpanosta huolehtii Viron puolustusinvestointikeskus.

5 artikla

Seuranta, valvonta ja arviointi

1. Korkea edustaja seuraa, että tuensaaja noudattaa 3 artiklassa vahvistettuja velvoitteita. Kyseisen seurannan avulla saadaan tietoa 3 artiklassa vahvistettujen velvoitteiden rikkomisen asiayhteydestä ja riskeistä, ja se auttaa ehkäisemään tällaisia rikkomisia, mukaan lukien ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkaukset avustustoimenpiteellä rahoitettujen Montenegron asevoimien joukkojen toimesta.

2. Laitteiden ja tarvikkeiden toimituksenjälkeinen valvonta järjestetään seuraavasti:

- a) toimituksen todentaminen, jossa loppukäyttäjäjoukot allekirjoittavat rauhanrahaston toimitustodistukset omistusoikeuden siirron yhteydessä;
- b) inventaari raportointi, jossa tuensaaja raportoi vuosittain yksilöityjen tavaroiden inventaariosta, kunnes poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea, jäljempänä 'PTK', ei enää katso tällaista raportointia tarpeelliseksi;
- c) tarkastuskäynnit, joiden yhteydessä tuensaajan on määrä antaa korkealle edustajalle ja tilintarkastuslautakunnan jäsenille pyynnöstä mahdollisuus päästä tekemään paikalla tarkastuksia ja tilintarkastuslautakunnan tarkastuksia.

3. Korkea edustaja suorittaa avustustoimenpiteen päätyttyä loppuarvioinnin, jossa arvioidaan, onko avustustoimenpide edistänyt 1 artiklan 2 kohdassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista.

6 artikla

Raportointi

Korkea edustaja antaa täytäntöönpanokaudella PTK:lle puolivuositaiset selvitykset avustustoimenpiteen täytäntöönpanosta päätöksen (YUTP) 2021/509 63 artiklan mukaisesti. Avustustoimenpiteiden hallinnoijan on ilmoitettava säännöllisesti päätöksellä (YUTP) 2021/509 perustetulle rahastokomitealle tulojen ja menojen täytäntöönpanosta kyseisen päätöksen 38 artiklan mukaisesti, myös toimittamalla tiedot osallistuvista toimittajista ja alihankkijoista.

7 artikla

Keskeyttäminen ja lopettaminen

1. PTK voi päättää keskeyttää avustustoimenpiteen täytäntöönpanon kokonaan tai osittain päätöksen (YUTP) 2021/509 64 artiklan mukaisesti.

2. PTK voi suositella, että neuvosto lopettaa avustustoimenpiteen.

8 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 28 päivänä helmikuuta 2025.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. SZŁAPKA
